

KOMPAKTNÁ KIOSKOVÁ TRANSFORMAČNÁ STANICA GRÄPER GBÜ-800

Základné technické údaje:

- Menovité napätie VN: 3 AC 22 kV 50 Hz / sieť s účinným uzemnením neutrálneho bodu cez nízku impedanciu
- Menovité napätie NN: 3/PEN AC 420/242 V 50 Hz / TN-C,
- Frekvencia: 50 Hz
- Menovitý výkon transformátora: do 800 kVA
- Menovitý prúd prípojnic VN: pole káblového prívodu 630 A, pole vývodu na TR 200 A
- Menovitý prúd prípojnic NN: do 1250 A
- Menovité izolačné napätie VN / NN rozvádzača: 24 kV / 1000 V
- Menovitý krátkodobý / dynamický prúd rozvádzača VN: 16 kA / 40 kA
- Menovitý krátkodobý / dynamický prúd rozvádzača NN: do 30 kA / do 60 kA
- Krytie VN / NN rozvádzača: IP 65 / IP 20
- Krytie celej stanice: IP 23D
- Trieda krytu: K 20
- Vonkajšie rozmery (dxšxv): 2520x2220x2470 mm
- Hmotnosť prázdneho skeletu: cca 6500 kg
- Prostredie: 3.1.1. základné (v priestoroch kioskovej TS),
4.1.1. vonkajšie, obyčajné (mimo priestorov TS - STN 33 03 00),
- Expoz. trieda: pre vnútorné časti: XC1; pre vonkajšie časti: XC4, XF1, XA1.
- Pracovné podmienky: teplota okolia $-40^{\circ}\text{C} \leq t \leq +40^{\circ}\text{C}$
- nadmorská výška do 1000 m n. m.

Pozn.: Použitie trafostanice v iných klimatických a pracovných podmienkach je potrebné konzultovať s dodávateľom TS.

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom:

(STN 33 3201, PNE 33 2000-1:2008,
STN 33 2000-4-41)

- v normálnej prevádzke (živých častí): v sústave VN: 4.1.1 - umiestnením mimo dosahu
4.1.1 - izolovaním živých častí
4.1.1 - zábranou, krytom
- v sústave NN: 3.7.1. izolovaním živých častí
3.7.2. zábranami alebo krytmi
3.8.5. umiestnením mimo dosahu (polohou)
- pri poruche (neživých častí): v sústave VN: 4.2.5. samočinným odpojením napájania s rýchlym vypnutím v sieťach (s nízkoimped. uzmeným uzlom TR)
4.2.9. pospájaním – uvedením na rovnaký potenciál
- v sústave NN: 3.2. samočinným odpojením napájania
3.6.1. doplnková ochrana prúdovými chráničmi (inštal. TS)
3.6.2. doplnková ochrana – doplnkové ochranné pospájanie

Stavebná časť:

Kompaktná kiosková trafostanica s vonkajším ovládaním je riešená ako polozapustená, s vonkajším pôdorysom 2520x2220 mm, celkovou výškou 2470 mm, svetlou výškou 2230 mm, hĺbka zapustenia do zeme 750 mm, výškou nadzemnej časti 1720 mm (s rovnou strechou). Samonosná konštrukcia je štandardne vyrobená z armovaného betónu Gräper LC 30/37 so zrnitosťou 8/12. Konštrukcia ocelevej výstuže, tvorená oceľovými prútmi a rohožami, je vzájomne zvarená a vodivo spojená a tvorí súčasť pospojovania, uzemnenia, prípadne bleskozvodu. Pre osadenie TS nie je potrebné budovať základy, postačuje vopred vyrovnaný a zhutnený výkop. Trafostanica je typovo schválená, zodpovedá STN EN 62271-202 a vyhovuje skúškam odolnosti proti vnútornému oblúkovému skratu podľa smernice PEHLA.

Stavebné riešenie tvorí kompaktný celok, ktorý je zložený z dvoch monolitických častí: základovej vane s bočnými stenami a plochej strechy.

Základová vaňa a bočné steny: je vyrobená ako záchytná vaňa oleja, z vodonepriepustného a olejovzdorného betónu (garantovaná šírka otvorenia puklín je do 0,2 mm), odolnosť voči silnému chemickému vplyvu kvapalín, pôdy a pár je v súlade so smernicou DIN. Vaňa slúži ako základ pre nezamrzajúcu časť a na dvíhanie celej stanice s pomocou 4 kotevných bodov (otvorov) SL 30, ktoré sú umiestnené v spodnej časti (na dlhších stranách) TS (viď pohľady „B“, „D“). Má vyvedené 2 body M12 z bočných stien stanice pre pripojenie vonkajšieho uzemnenia. Je vyhotovená metódou tzv. zvonového liatia spoločne s rámami dverí, čím vzniká teleso s potrebnými vlastnosťami z hľadiska priepustnosti vody a ropných látok.

V spodnej časti telesa (na strane VN a NN rozvádzača) sú už pri výrobe zhotovené otvory pre vstup a výstup káblového vedenia VN a NN pomocou káblových prechodiek fy Hauff (4 ks HSI 150 D3/60, resp. 8 ks HSI 90 D1/82). Po zatiahnutí a pripojení káblov sa tieto utesnia proti vnikaniu vody systémovými vekami s príslušným počtom a priemerom vstupného hrdla (podľa typu kábla), ktoré sa nasadzuje na prechodku bajonetovým uzáverom a ktorého hrdlo tvorí zmrštitelná termoobjímka. Na želanie je možné dodať systémové veko s hrdlom pre utesnenie vstupu káblovej chráničky (FXKV,...) termoobjímkou, príp. termoobjímky môžu byť nahradené objímkami zmrštitelnými zastudena. Neobsadené vývody sa utesňujú uzavretým systémovým vekom s klinovým tesnením a bajonetovým uzáverom.

Na želanie môže byť v priestore NN rozvádzača inštalovaný otvor pre bočný prechod staveništného (dočasného) vývodu (napr. Systém Gräper, alebo Hauff-BD).

Vstupný priestor pre VN káble (káblový priestor) je oddelený od priestoru VN rozvádzača plechovou platňou, samotný rozvádzač je uložený na ocelevej konštrukcii, ktorej súčasťou je aj konštrukcia zabezpečujúca ochranu obsluhy, resp. osôb pri vnútornom oblúkovom skrate podľa štandardov PEHLA.

Vnútorné steny sú štandardne upravené bielym umývateľným náterom, povrchová úprava vonkajších stien betónová s obnaženou výplňou (vymývaný betón) so zrnitosťou 8/12, iné spôsoby povrchovej úpravy podľa želania zákazníka.

Strecha: štandardne plochá strecha sa pripevňuje k stenám zvnútra v 4 bodoch pomocou skrutiek a presahuje obrys stien o 9 cm. Strechu je možné zdvihnúť pomocou 4 kotevných bodov (otvorov) RD 18. Pre zvýšenie ochrany betónového povrchu pred vlhkosťou je horná strana strechy doplnená hydrofóbnym ochranným povlakom, ktorý upcháva kapilárne póry a pôsobí tak proti hygroskopickým vlastnostiam betónu.

Štandardná povrchová úprava strechy: betón s obnaženou výplňou (vymývaný betón), iné spôsoby povrchovej úpravy a tvar strechy podľa želania zákazníka (pohľadový betón s neopracovaným povrchom a s náterom podľa karty farebných odtieňov RAL,...).

Dvere: štandardne sú všetky kovové časti, ako dvere, rámy a ventilačné časti vyrobené zo žiarovo pozinkovaného oceľového plechu hr. 1,5 mm, so základným náterom a dvoma vrstvami vrchného náteru vo farebnom odtieni RAL 7032. Dvere sú vybavené kovaním s plastovým krytom zámku a zariadením na zafixovanie (aretáciu) dverí v otvorenej polohe pod uhlom 95°. Na uzamknutie, sa používajú závažia a dvojbodové závory v rámoch každého krídla dvier (štvorbodový blokovací systém Gräper). Zámka je prispôbena na vstavanie štandardnej profilovej vložky. Z vonkajšej strany sú na dverách umiestnené výstražné tabuľky v zmysle platných EN.

Na želanie je možné dvere a ventilačné časti vyrobiť z eloxovaného hliníka a na uzamknutie je možné použiť 2 vložky pre dvojité uzamknutie.

Trafostanica má na strane transformátora VN/NN štandardne jednokrídlové oceľové dvere s úplnou ventiláciou (lamely-žalúzie Gräper s úrovňou ochrany podľa DIN 40 050 V2A) s vnútorným rozmerom (svetlosťou) šxv 1110x1428 mm, na strane VN, resp. NN rozvádzača dvojkřídlové dvere bez ventilácie s vnútorným rozmerom šxv 1950x1428 mm. Všetky dvere sú vybavené zariadením pre aretáciu otvorenej polohy a krídla dverí sú prepojené s rámom medeným vodičom s prierezom 16 mm².

Výpočet vetracích otvorov trafostanice : Gräper GBÜ 800

1. Pre olejový transformátor **22 kV, 630 kVA Typ : BEZ TOHn 378/22, „BA“**
  - Zaťažiteľnosť transformátoru v letnom období : 50 % až 60% menovitého výkonu
  - Teplota vonkajšieho vzduchu : +35 °C
  - Straty naprázdno : $P_o = 1,3 \text{ kW}$
  - Straty nakrátko : $P_{kn} = 8,4 \text{ kW}$
  - Rozdiel výšky vetracích otvorov : $h = 1,6 \text{ m}$

2. Výpočet :

$$\text{Straty naprázdno : } P_o = 1,3 + 0,13 \text{ (10\%)} = 1,43 \text{ kW}$$

$$\text{Straty nakrátko : } P_k = 8,4 + 0,84(10\%) = 9,24 \text{ kW}$$

$$N = 315 \text{ (50\%men.výkonu)/630(100\% men.výkon)} = 0,5$$

$$\text{Celkové straty : } P_z = P_o + P_{kn} \times N^2 = 1,43 + 9,24 \times 0,25 = 3,74 \text{ kW}$$

$$\text{Tepelné straty pre výpočet chladenia : } P_{ch} = 0,6 \times P_z = 0,6 \times 3,74 = 2,244 \text{ kW}$$

Prierez vetracích otvorov v m² :

$$\text{- Privádzacích : } S_p = 0,1942 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,1942 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = \mathbf{0,345 \text{ m}^2}$$

$$\text{- Odvádzacích : } S_o = 0,2007 \times (P_{ch}/\sqrt{h}) = 0,2007 \times (2,244/\sqrt{1,6}) = \mathbf{0,356 \text{ m}^2}$$

Vetracie otvory v trafostanici GBÜ 800 sú :

Privádzací otvor : 1640 x 1410 mm² = **2,3 m²** - dvere TS

Odvádzací otvor : 875 x 1350 mm² = **1,01 m²** - trafokobka

Vetranie: Vetracie otvory pre priestor transformátora sú vyhotovené vo dverách trafokomory, ktoré sú doplnené o ďalší pevný vetrací otvor na protiľahlej stene trafokomory s vnútorným rozmerom (svetlosťou) šxv 1110x1428 mm. Veľkosť otvorov je navrhnutá tak, aby zabezpečovali dostatočné prirodzené vetranie a chladenie transformátora. Vetracie otvory sú vybavené mriežkou (lamelami) z vonkajšej strany a sieťkou proti vniknutiu cudzích telies z vnútornej strany.

Uzemnenie:

Vnútorné uzemnenie TS tvoria:

- **prípojnicu pospojovania (PP)** Cu 30x4 mm so svorkami M12, uložená na podperných izolátoroch 1 kV, ktorá je priamo spojená so všetkými technologickými prvkami TS (nádobu TR, skrine rozvádzačov VN, NN, kovové tienenie VN káblov, prípojnicu PEN) a s jednotlivými montovanými časťami (konštrukčnými prvkami – armovanie vane a strechy, rámy, dvere, mreže, vodiaci „U“-nosník transformátora, nosné konštrukcie rozvádzačov,...) vodičom Cu s $S_{\min}$ 30 mm². Každý vodič uzemnenia pripojený k PP je označený,

- **magistrála uzemnenia** realizovaná pásovým vodičom Fe s $S_{\min}$ 125 mm², ktorá je súčasťou armovania TS a je zaliata priamo v obvodových stenách a v priečke kiosku, a ktorá slúži na prepojenie spoločných bodov uzemnenia. Pohyblivé časti dverí sú prepojené s príslušným rámom medeným pásom Cu alebo zemniacim káblom Cu s prierezom min. 16 mm².

- **2 uzly prívodu uzemnenia** fy Hauff HDE-M12/X pre pripojenie vonkajšieho uzemnenia (obyčajne pás FeZn 30x4 mm) na prípojnicu pospojovania (z vnútornej strany uzla cez spojovaciu skrutku M12-St 37 Zn, z vonkajšej strany uzla cez **skúšobné svorky uzemnenia SZ1, SZ2** so skrutkou M12). Uzly prívodu uzemnenia sú obyčajne vyvedené na protiľahlých bočných stenách stanice.

Trafostanica v štandardnom vyhotovení nemá vonkajší bleskozvod, pretože je to prízemný objekt umiestňovaný prevažne v blízkosti iných vyšších objektov. Všetky kovové armatúry zabudované v príslušnom prvku TS (strecha, steny, základová vaňa) sú zvarené do jediného celku a s použitím vodivých spojov (napr. Cu pásy 35 mm²) sa spájajú hotové prvky armatúry navzájom, takže tvoria Faradayovu kľetku a po montáži strechy sú kompletne pripojené na uzemnenie. V prípade želaní objednávateľa je možné trafostanicu vybaviť aj bleskozvodom s jedným zberačom uchyteným v závitovom puzdre M16 zaliatým v strede strechy pri výrobe, a náhodným zvodom, ktorý je tvorený vnútorným armovaním stanice a ktorý je pripojený na spoločné uzemnenie TS cez uzemňovacie prechodky Hauff a skúšobné svorky v zmysle platných STN. Upevňovacie uholníky medzi spodnou vnútornou stranou strechy a vnútornou stranou stien sa musia v tomto prípade označiť zeleno-žltou farbou (páskou)..

Pre trafostanicu musí byť vyhotovená spoločná uzemňovacia sústava pre zariadenia VN a NN, jej návrh musí zohľadňovať miestne prevádzkové podmienky - hodnotu poruchového prúdu distribučnej siete v danej lokalite, spôsob prevádzkovania uzla napájacieho transformátora a miestne pôdne podmienky (STN 33 3201, STN 33 2000-5-54, PNE 33 2000-1).

Inštalácia:

Súčasťou vnútornej inštalácie stanice je vnútorné osvetlenie TS, pozostávajúce z oválneho žiarovkového svietidla 60 W s dverovým vypínačom osvetlenia v priestore rozvádzača vysokého a nízkeho napätia, a jednofázová zásuvka 230 V. Obvody pre napájanie svetelnej a zásuvkovej inštalácie sú vyvedené z hlavného NN rozvádzača cez inštalčné ističe, resp. v kombinácii s prúdovým chráničom.

Iné zariadenia - podľa špecifikácie zákazníka.

Vnútorňý priestor TS je na úrovni základovej vane delený na tri časti: priestor pre transformátor, priestor pre VN rozvádzač a pre NN rozvádzač; nadzemnú časť TS tvorí jeden spoločný priestor, rozdelený nosnými konštrukciami technológie a samotnou technológiou na tri oddelené časti (transformátorovú a dve rozvádzačové).

Transformátor:

V transfoštanici je možné štandardne použiť olejové hermetizované, alebo suché transformátory do výkonu 800 kVA, ktoré sú uložené na „tlmičoch“ vibrácií systému Gräper. Pre prípad úniku oleja je stanovište transformátora riešené ako nepriepustná záchytná olejová vaňa. Ak je transformátor vybavený podvozkom s kolieskami, je na stanovišti zaistený proti posunutiu. Vkladať a vyberať transformátor z trafostanice je možné pomocou žerjavu po odobratí strechy stanice. Max. doporučené rozmery TR (dxšxv): cca 1860x880x1800 mm (vnútorňý rozmer priestoru pre TR je dvšxv 2060x1085x2230 mm), z pohľadu chladienia TR je možné zvoliť aj rozmerovo väčší TR.

Chladienie transformátora je prirodzené. Výmena vzduchu je zabezpečená vetracími otvormi vo dverách trafostanice (na strane transformátora) a vo vetracom otvore. Ochrana transformátora pred prúdovým preťažením, resp. skratom je zabezpečená:

- a) na strane VN – poistkami IEC 60 281-1,
- b) na strane NN –vzduchovým ističom s elektronickou spúšťou.

Rozvádzač pre vysoké napätie:

V trafostanici je možné použiť všetky typy bežne vyrábaných krytých VN rozvádzačov izolovaných plynom SF₆ (napr. GA, GAE fy Ormazabal, 8DJH fy Siemens, RM6 fy Merlin Gerin,...), alebo vákuových, ktoré sú typovo schválené, až do šírky 3 polí. Menovitý prúd rozvádzačov podľa typu je do 630 A, skratová odolnosť (menovitý krátkodobý výdržný prúd 1 s) do 20 kA, na želanie až do 25 kA. Dodanie rozvádzača VN je možné zákazníkom, alebo firmou Gräper, vrátane pozinkovanej nosnej konštrukcie a vrátane zariadenia na zníženie tlaku pri oblúkovom skrate vo VN rozvádzači, zodpovedajúcim štandardom PEHLA.

Max. doporučené rozmery VN rozvádzača (šxvxh): cca 1950x1400x850 mm (svetlá šírka priestoru pre VN rozvádzač je 2060 mm, svetlá výška 1560 mm).

Rozmery VN rozvádzača 8DJH-RRRRT (šxvxh): 1670x1400x775 mm.

- Menovitý prúd prípojnic - pole káblového prívodu 630 A
- pole vývodu na TR 200 A
- Menovitý krátkodobý prúd rozvádzača: 16 kA
- Menovitý dynamický prúd rozvádzača: 40 kA
- Krytie: IP 65

Alternatívne je možné v tejto TS použiť zostavu v kombinácii s meraním spotreby elektrickej energie na VN strane: 8DJH-RRMT. Rozmer rozvádzača (šxvxh): cca 1890x1400x775 mm

Rozvádzač pre nízke napätie:

Rozvádzač NN je v panelovom vyhotovení s krytím IP 20. V prívode je vybavený vzduchovým ističom v závislosti od výkonu transformátora, vo vývodoch sú osadené poistkové lištové odpínače (max. 10 vývodov s odpínačmi do 400 A a stavebnou šírkou 100 mm, resp. adekvátny počet vývodov s odpínačmi do 160 A a stavebnou šírkou 50 mm), alebo ističe s max. pripojiteľným prierezom káblov 300 mm². Menovitý prúd rozvádzača je do 1250 A, skratová odolnosť (menovitý krátkodobý výdržný prúd 1 s) do 25 kA. Rozvádzač môže okrem toho obsahovať meranie spotreby elektrickej energie, obvody pre napájanie

osvetlenia stanice a servisnú zásuvku. Max. doporučené rozmery NN rozvádzača (šxvxh): ca. 1950x1500x350 mm. Počet NN prechodiek: 10 ks. Rozteč prípojnic 185 mm.

Pozn.: Počet vývodov NN je obmedzený nárokmi zákazníka na vybavenie NN rozvádzača ďalšími prístrojmi, ako je napr. meranie a pod.

Rozvádzače vyhovujú norme STN EN 60439-1 a tiež požiadavkám štandardu DIN VDE 0660, časť 500, VDE 0100, VDE 0414, UVV.

Káblové prepojenia:

Obsahujú prepojenie VN rozvádzača s transformátorom 24 kV jednožilovými káblami 24-N2XSY 1x35 mm² a prepojenie transformátora s NN rozvádzačom 1 kV jednožilovými káblami 1-NSGAFÖU 1x150 mm² (identický s káblom CHBU), alternatívne je možné použiť káble 1-NYY.

V procese výroby sa káblové prepoje pre vysoké napätie kontrolujú v každej etape, taktiež je možné vykonanie zaprotokolovaných testov TE čiastkových výbojov na vlastnej skúšobni vo firme Gräper, podľa technických noriem VDE 0434, VDE 0472. Predpísaná hodnota podľa predpisov je $TE \leq 20pC$. Skutočná dosahovaná hodnota je $\leq 5 pC$.

Vyhotovenie:

Stanica je vyrobená podľa noriem a nariadení STN EN, DIN, UVV atď., konkrétne podľa doleuvedených normatívnych štandardov v ich platnom znení:

Ľahký betón	- DIN 4219
Železobetón	- DIN 1045
Smernice VDE	- DIN 0141, 0101, 0100
Smernica o ochrane podzemných vôd	- GwSchV
Federálna smernica o odpadoch	- BimSchV
Test na elektromagnetické žiarenie	- BimSchV č.26

Jednotlivé konštrukčné časti trafostanice sú vyrobené z nehorľavých materiálov, požiarne odolnosť stavebnej konštrukcie vyhovuje STN 73 0821 (požadovaná je trieda požiarnej odolnosti F90, dokladovaná je trieda F120).

Dodávka, montáž, výkop pre osadenie stanice:

Kiosková transformačná stanica sa dodáva na stavenisko zmontovaná a pripravená k pripojeniu káblov VN, NN a uzemnenia. Inštaluje sa pomocou žeriavu do predpripravenej stavebnej jamy so zhutneným a vyrovnaným povrchom podľa projektu výrobcu trafostanice - firmy Gräper (rozmer dna výkopu: 310x280 cm, hĺbka výkopu: 95 cm, hrúbka zhutnenej vrstvy: min. 20 cm).

